

संपादकीय

द्वेष आणि तिरस्काराच्या राजकारणाचा पराभव

महाराष्ट्र आणि खऱ्या अर्थाने पुरोगामी झाला आहे, हे महायुतीच्या विजयाने सिद्ध केले आहे. शरद पवार, उद्धव ठाकरे, यांना पोटले हे या पुरोगामी महाराष्ट्राचा इंगारा पिटत होते. तो महाराष्ट्र पुरोगामी नव्हताच मुळी. जातिद्वेष, तिरस्कार यांचा पराभव करत राज्यातल्या मतदारांनी दोही लोकांना त्यांची जागा दाखवून दिली आहे. वर्षभर शिमगा करणाऱ्या मंडळींना त्यांची लाकडीही दाखवून दिली आहे. भारतीय जेता पाटील, शिवसेना शिंदे आणि अजित पवार यांचा राष्ट्रवादी पक्ष यांचा समावेश असलेल्या महायुतीला अपेक्षेपेक्षाही जास्त जागा देत मतदारांनी ते सुजाण असल्याचे स्पष्ट केले आहे. कोणत्याही भूतप्यांना, जातिद्वेषाला, तिरस्काराचा भावनेला बळी न पडता मतदारांनी विश्वासाला, विकासाला, समाजोपयोगाला, प्रगतीला, राष्ट्रहिताला प्राधान्य दिले. हे पुरते साफ झाले आहे. ऊठपूठ गद्दार, खोके, धोकेबाज, खंजीर, मिधे, टरबुज्या अशा असंयदीय शब्दांचा वापर करीत विधिमंडळातील सन्माननीय सदस्यांना, राज्याच्या मुख्यमंत्र्यांना, उपमुख्यमंत्र्यांना हिणणाऱ्या उठावा यांना मतदारांनी उद्धरकृत केले आहे. पवासत भिजून मतदारांसमोर भाषण केले म्हणून सहगारुणी वारंवार मिळत नसते. अपवादात्मक परिस्थितीतच ती मिळते याचा विसर पळेल त्याच्या काकांही मतदारांनी कायमचे बरी बघण्याचे संकेत दिले आहेत. महाराष्ट्राच्या राजकारणात आणघण जाणते आहेत असा समज करून बसलेले काका देवेंद्र फडणवीस यांना सातत्याने कमी लेखण्याचा प्रयत्न करीत होते. काकींचक करकसरत्या करून जरागे पाटलांना फडणवीस यांचाचिह्नाइ उभे केले होते आणि सातत्याने लक्ष्य होते. हे संपूर्ण महाराष्ट्रात पाहिले. राजकारणातले सर्वात चतुरपण फक्त आपल्याकडेच आहे या भ्रमात वावरणाऱ्या काकांना फडणवीस यांनी योगी घोषीछाड दिली आहेत, जिचा विसर त्यांना आणि त्यांच्या चेतनेप्याट्यांना कधीच पडणार नाही. देवेंद्र फडणवीस यांनी कायम संपयाची भूमिका घेतली. शरद पवारांनी त्यांना आश्रय: छळले. पण, फडणवीस यांनी संपम सोडला नाही. त्यांनी धेप्यात पोटोहयपणी आपली पातळ्यात दमदारपणे सुरू ठेवली. संख्याबळ जास्त असतानाही शिंदेंना मुख्यमंत्रिपद देऊ करत आणि स्वतःकडे उपमुख्यमंत्रिपद यांनी त्यांनी मनाचा मोठेपणा दाखवला होता याचा विसर पडला कामा नये. शिवसेनेप्रामुख बाळासाहेब ठाकरे यांचे पुत्र उद्धव बाळासाहेब ठाकरे यांनी तर अतिशय खालच्या पातळीवर उतरून देवेंद्र फडणवीस यांना टीकेचे लक्ष्य केले होते. कधी त्यांच्या शरीरावरून तर कधी त्यांच्या पत्नीवरून उद्धवेने फडणवीस यांना अपमानित करण्याचा प्रयत्न केला. पण, संच संकारांनी घडलेल्या फडणवीसांनी कधीही पातळी सोडली नाही आणि सभ्य भाषेतच टीकेला उत्तर दिले. उद्धव ठाकरे यांना खरे उत्तर मतदारांच्या माध्यमातून दिले आणि राजकारणात ते कसे आपरा आहेत, हेही दाखवून दिले. उद्धव ठाकरे यांना पित्याच्या आक्रमक हिंदुत्वाचा विसर पडला होता. आमचे हिंदुत्व हे शेंडी-जानव्याचे नाही असे सांगत राज्यातल्या ताम्रम ब्राह्मणांचा अपमान करताना उद्धवाला धोडीही लाज करू की वाटली नव्हती. त्या शेंडी-जानव्याचे शाप घेत त्यांनी निवडणूक तडवली आणि लाजिरवाण्या पराभवाचे धनी झाले. बाळासाहेबांनी कामा कडूर हिंदुत्वाची भूमिका घेत भगवा फडकवण्याची जिद्द ठेवली होती. त्यांच्यामुळे मोहोर जोशीसारखा ब्राह्मण माणूस महाराष्ट्राच्या मुख्यमंत्रिही झाला होता. पण, पवासत भिजलेल्या काकांनी फेकलेल्या जाळ्यात असलेल्या उद्धवाला याचा विसर पडला आणि कारण सतताना ब्राह्मणांची शेंडी आणि जाण केले काढत त्यांना अपमानित करण्याचे पाप केले. त्याच पापाचे फळ आज त्यांना मिळाले आहे. देवेंद्र फडणवीस हे जरी ब्राह्मण असले तरी त्यांची कधीही जातीयवाद केला नाही. स्वतःला श्रेष्ठ न समजता सर्वांशी सलोख्याने राहणेच त्यांनी पसंत केले. पण, फडणवीस आपल्या पुढे जात आहेत, आपल्यापेक्षा सरस ठरत आहेत, ही बाब उद्धव यांना जाळ्यात ओढणाऱ्या काकांना रुचली नाही आणि त्यांना जातीयरून फडणवीसांना लक्ष्य केले. हे उभ्या महाराष्ट्रात पाहिले. मराठा समाजाबद्दलचा आक्षेप मिळाले पाहिजे यासाठी फडणवीसांनी मुख्यमंत्री असताना प्रमाणिक प्रयत्न केले होते. मराठा समाजाला आक्षेप मिळू नये असे कुणीच कधी म्हटले नव्हते. असे असतानाही जरागे पाटील यांनी फडणवीस यांना त्यांच्या जातीयरून लक्ष्य केले. फडणवीस यांनी बामणी कावा करू नये असे म्हणत जरागे यांनी नेहमीच फडणवीस यांना हिणण्याचा प्रयत्न केला. हेही सगळ्यांनी पाहिले आहे. पण, फडणवीस यांनी कधीही जातिद्वेष पातळला नाही. जरागे यांना प्रत्युत्तरीही दिले नाही. हा फडणवीस यांचा सुसंस्कृतपणा होता. जनतेला गृहीत धरून ज्यांनी भाजपातला हरमय्याचा चंग बांधला होता, तो सभेपेले अपयशी ठरला आहे. महाराष्ट्र हे सध्या समाजाचे प्रतिनिधित्व करणारे सुसंस्कृत राज्य आहे आणि कारण नसताना साजरा केला जाणारा शिमगा पसंत करत नाही, हे निवडणुकीच्या निकालांनी स्पष्ट केले आहे. पवासत भिजलेल्या काकांनी काकिंसमोर बाहेर पडत स्वतःचा पक्ष स्थापन केला. सत्तेसाठी काकिंसमोर हातमिळवणी केली. पण, कधीही ५०-६० पेक्षा जास्त जागा त्यांना स्वबळावर जिंकता आल्या नाहीत. याउलट ज्या देवेंद्र फडणवीस यांनी स्वबळावर शंभरपेक्षा जास्त जागा सलग तिसऱ्यांदा जिंकल्या, त्या त्यांना जातीयचा आधार कमी लेखण्याचा, त्यांचा उपमर्द करण्याचाच अश्लघा प्रयत्न काकांनी केला. या अपमानाला मतदारांनी ईश्वरीपक्षा माध्यमातून चोख उत्तर दिले आहे. फडणवीस यांना चक्रव्यूहात अडकविण्याचा पुरेपर प्रयत्न सर्व स्तरांतून करण्यात आला. काका, उठावा आणि काँग्रेस या तीन विरोधकांनी एकत्र येत देवेंद्रांची कठीं करण्याचा प्रयत्न केला. पण, चक्रव्यूह यमसारीची पद्धत मेद फडणवीस बाहेर पडले आणि चतुर खेळी करत त्यांनी मोठ्या विरोधकांना चारी मुंड्या चीत केले, हे संपूर्ण महाराष्ट्र पाहतो आहे. पुरोगामी महाराष्ट्राच्या जातिवाद मान्य नाही, हे पुन्हा एकदा सिद्ध झाले आहे.

लोकासभेच्या निवडणुकीत महाराष्ट्रात भाजपाचे पानिपत झाले होते. त्यातून धडा घेत भाजपाने स्वतःमध्ये सुधारणा केली. जो अतिआत्मविश्वास निमताने झाला होता, त्यातून भाजपा बाहेर पडली. निवडणुकीला सामोरे जाताना कशा प्रकारे कमीतकम करायला हवे, यावर पक्षात चर्चा झाली. लोकासभा निवडणुकीतील पराभवाने खचून न जाता त्यांच्या दमनाने आणि सत्तेच्या भिजलेल्या योजनाबद्दल रीतीने निवडणूक लढवली आणि प्रचंड मोठा विजयपही मिळाला. राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाच्या स्वयंसेवकांनी अतिशय शिस्तबद्ध पद्धतीने केलेले जनजागरण प्रभावी ठरले. समाज आणि राष्ट्रहिताचे मुद्दे समाजातील विविध पटकायुदे मांडत, राष्ट्रापुढील समस्यांबाबत अवाग करत स्वयंसेवकांनी कामे केली, त्याला तोट नाही. संधी ही सांस्कृतिक राष्ट्रवाद जोपासणारी जी जागे केली, त्याला तोट नाही. संधीचे जनका विवरधधुत्वाचा पुरस्कार केला आहे. भारताला विश्वगुरुपदी नेण्यासाठी अखंड काम करणाऱ्या संधाने कधीही जात, पात, पंथ, प्रजात आणि भाषा या आधार भेद केला नाही. अशा संधांकडून जेव्हा जनमत जागृत करण्याचा प्रयत्न केला जातो, तेव्हा या प्रयत्नांमध्ये अपयश येणे केवळ अशक्यचः केंद्रात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वात भाजपापणीत लोलाओचे सरकार पसंत आहे. या सरकारने गेल्या साडेढहा वर्षात देशाचा जो प्रचंड विकास केला तो जनपुढे आहेच. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, गृहमंत्री अमित शहा, भाजपाध्यक्ष जे. पी. नड्डा, उत्तराखंडमध्ये मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांनी, तसेच इतर नेत्यांनी महाराष्ट्रात येऊन ज्या सभा घेतल्या, त्यातून विकासाचे प्रचंड मांडले आणि जनमत आकर्षित केले. विकासाशिवाय, हिंदुत्वाचा मुद्दा प्रश्नरूपे मांडत, हिंदूंना एकपटू करण्यात आणि त्यांची मत आपल्या पारड्यात आणण्यातही भाजपाला ते महायुतीला मोठे यश मिळाल्याचे स्पष्ट दिसते आहे. केंद्रीय मूठपूठ वाहतूक मंत्री नितिन गडकरी यांनी महाराष्ट्रात तब्बल ७२ प्रकार सभा घेतल्या. या सर्व सभांमधून त्यांनी विकासावर पर देतानात केंद्राचे अपयशही मतदारांपुढे आणले. गडकरी यांची लोकप्रियता, त्यांची बोलण्याची शैली, मुद्दे मांडण्याची पद्धती लक्षात घेता त्यांना सर्वाधिक मागणी होती. भाजपाच नव्हे, तर शिंदे यांची शिवसेना आणि अजित पवार यांनी राष्ट्रवादी काँग्रेस या दोन्ही पक्षांच्या उमेदवारांनी गडकरी यांच्या सभा पाहिले म्हणून गांभिर्य केली होती. त्यामुळे महाराष्ट्रातील महायुतीच्या विजयाने गडकरींचेही भारी योगदान आहे. हे मान्य करावे लागते. गेल्या अडीच वर्षात मुख्यमंत्रि पणून एकनाथ शिंदे यांनी आणि उपमुख्यमंत्री म्हणून देवेंद्र फडणवीस आणि नंतर महायुतीत आलेल्या अजित पवार यांनी जे प्रचंड परिश्रम घेतलेत, त्यामुळे महायुतीला विधानसभेचा निवडणुकीत ऐतिहासिक यश मिळाले, हे कुणालाही नकारता येत नाही. लाडकी बहीण योनिना, श्रावण बाळ योनिना, मुख्यमंत्री तिर्यक्षर्षन राजवन्ना अशा ज्या अनेक लोककल्याणकारी योजना महायुतीच्या सरकारने बाबिल्यात त्यामुळे यशाला अधिक झळाळी प्राप्त झाली, हेही तदेवचे खरे!

प्रासंगिक

दिनेश गुणे

हिंदू संस्कृतीचा मार्गदर्शक मानल्या जाणाऱ्या महाभारत या महाकाव्यातले शिखंडी नावाच्या एका पात्राची गोष्ट आहे. कुरुक्षेत्रावर कौरव आणि पांडवांच्या धर्मयुद्धात कौरवांच्या बाजूने लढणाऱ्या गुरुवर्य भीष्माचार्याचा पराक्रम अतुलनीय ठरत असल्याने हाबल झालेल्या पांडवांना आपली विंता श्रीकृष्णाकडे व्यक्त केली आणि श्रीकृष्णाने धर्मयुद्धाची नीतः पांडवांस समजावून सांगितली. केही आणध धर्माच्या राहणाऱ्यांशी संघर्ष करून असतो, तेव्हा धर्मच आपले रक्षण करत असतो आणि जिथे धर्म असतो तेथे विजय निश्चित असतो, त्यामुळे धर्माच्या विजयासाठी भीष्माचा पराभव व्हायला पाहिजे, त्यासाठी जो मार्ग शक्य आहे तो अवलंबिला पाहिजे असा धर्मोपदेश श्रीकृष्णाने केला. भीष्मांनी पूर्वपक्षात नाकारलेल्या अंबा नावाच्या रापुत्रांशी संघर्ष होत असून, भीष्मांनी केलेल्या अन्यायाचा बदला घेण्याची प्रतिक्रिया केली होती तिने त्यासाठी शिखंडीच्या रूपात पुर्नजन्म घेतला आणि साहजिकच भीष्मांना रोषेवण्यासाठी पांडवांना शिखंडीची आठवण झाली. त्यांनी पर कुरुक्षेत्रावर राहणामेढावर भीष्मांच्या समोर शिखंडीस उपे केले आणि शिखंडीच्या जन्माचा एक ठावुक असलेल्या भीष्मांनी शिखंडीस खाली ठेवली. आपल्यावरील पुर्वजन्माचे अन्यायाचा बदला घेण्याच्या अर्थेच्या मानेचा आदर करणाऱ्या आणि तिला न्याय मिळवून देण्याची संधी म्हणून भीष्मांनी शिखंडीच्या बाणाने मृत्यू पत्करून आणि धर्मासाठी केव्हा जाणाऱ्या संघर्षाचा जप होतो, हे सिद्ध करून दाखविले हे भीष्मांचे योगदान होते. आपण काली अर्पणहोतेवळे कौरवांच्या बाजूने लढत असतो तरी पांडवांची बाजू ही धर्माची बाजू आहे, हे त्यांनाही माहीत होते आणि धर्माचा विजय दहावा ही त्यांचीही अंधेरा होती. एक बाजूला धर्म आणि दुसऱ्या बाजूला निष्ठा अशा कोटीत सापडलेल्या भीष्माचार्यांनीशिखंडीच्या शिखंडी विजयाकरिता स्वतःचे बलिदान दिले आणि निष्ठेहूनही धर्म मोठा असतो हे सिद्ध करणारा संस्था जगता दिले. पोता धर्मस्तोत्र जयः आणि धर्म शिखंडीसिद्धः या दोन्ही संस्कृतिक संदेशांचे श्रेष्ठतम सिद्ध करणाऱ्या या अर्थतू भीष्माचार्यांनी दिलेला धर्मरक्षणाचा संदेश भारतीय संस्कृतीने कित्येक पिढ्यांपासून सातत्याने उचला. जोपासला आणि त्यानुसार अचर्य करणाऱ्यांचा प्रयत्न केला. जगातील अनेक प्राचीन संस्कृती आज एक तर तोपा पावत चालल्या आहेत किंवा ज्या काही मोजक्या संस्कृती टिकून आहेत, त्यांच्यापुढे वेगवेगळ्या कारणांमुळे अस्तित्वाच्या प्रश्ना आहेत. बळक्या जोरावर आणि शरणांका धाकाने संस्कृती संपू पाहणाऱ्या प्रवृत्तीचे आक्रमण हे त्यापैकी एक असत आहे. भारतीय संस्कृतीने मात्र धर्मपरंपरेचा सातत्याने सन्मान राखला. म्हणून ही संस्कृती हजारो वर्षांपासून टिकून आहे आणि तिचा प्रभावही कायम आहे, हे सातत्याने सिद्ध होत असते. म्हणूनच, धर्मासाठी आपले सर्वस्व पणाला लावण्याची संस्कृतीची शिकवण आजही जपली जाते.

महाराष्ट्रातील या कथेचा हा संदेश द्यावात घेतला, तर महाराष्ट्राद्वारे ताच्या विधानासाठी निवडणुकीच्या दरम्यान जे काही घडले, त्याला धर्मपुद्गल असेच म्हणावे लागेल. आता एन होणार असा त्याम्हणे विज्ञासाठीच तयार झालेला लाणगार असा नारा उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिला, तेव्हा पुरोगामी म्हणविणाऱ्या काही राजकीय संस्थांप्रमाणे चेहरे धुमसूंदले. त्यांनी या घोषणेने चिंता व्यक्त करणारे पुढे लावेले आणि राज्यत धर्माच्या आधारावर सामाजिक फूट पाडण्याचे प्रयत्न होत असल्याचा अक्षेपही सुरू केला. पण तरीही महाराष्ट्रातील या निवडणुका म्हणजे एक प्रकारे धर्मपुद्गल असल्या, असे बाबुल कळया, कसूरघोषीच्या कारायामध्ये समाजात पसरलेली अस्पृश्यता, धार्मिक आक्रमणांमधील भीती, सामाजिक वा कौटुंबिक मामलांमधील पुरंदारास मानकीकरणी उभेतिली जाणारी प्रश्नविनवे, कौटुंबिक वंशव्यवस्थेच्या न्हासचिन्हां संकट अशा अनेक रूपांनी संकुचलेली आणि धर्मावर आक्रमण होण्याची धमपुद्गली चिन्हे दिसू लागलेली असताना, अशा विवादांच्या विरोधात, म्हणजेच महाराष्ट्रातील सज्ज झालेलेल्या आणि त्यासाठी रोवून ठेवण्याकरीता समाजास हाक देणाऱ्या पाठीशी असे राहणे ही तर संकुचितली शिकवणच होती. म्हणूनच, फडणवीस यांनी दिलेली हाक म्हणजेच्या जनमानसांमध्ये ऐकून आसावी, तिला प्रतिसाद दिला असावा. यामुळेच टप्प्यात टप्प्यात कोल वेडून सारथ्यापेक्षाही संधी देत धर्मपुद्गलाची पहिल्या पळ्यातल एंतेतिरासिक विजयन नोंदविला गेला असावा. विधानासाठी निवडणुकीच्या ताच्या निमांसेचे वितरणे कतताना व भाषणाप्रणीत महापुद्गला महाविज्ञाणी मीमांसा करताना धर्मपुद्गला हाकेस जनतेने दिलेला अभूपुद्गल प्रतिसाद हेच कारण म्हणतेच. मानने जाईल याच शंका नाही. अर्थात, या धर्मपुद्गल ठाकलेल्या, प्रतिसाद न मिळालेले काही भीमाचार्य नव्हता आणि जे कोणी समोर येत ठाकले होते, त्यांना आपण असल्याची बाजू देत आहोत, याचीही जाणपरि नव्हती. केवळ सत्

વિશ્લેષણ

अशोक ढगे

स पूर्ण देशाचे लक्ष लागून असणाऱ्या महाराष्ट्रातील निवडणुकांच्या निकालातून कल स्वच्छ झाला असून, लोकसभा निवडणुकीच्या निहाल दारण प्रभाववातावर नव्या समान आणि जमाने पुढे आलेला भारतीय जनता पक्ष आणि महायुतीने मारलेली मुसंडी हे लक्ष्यधरी पुढे आढळत काळातील राजकारणाचे वारे निर्देशित आणि निमित्त करणारे ठरणाऱ आढळत राखणाली या निवडणुकीला राजकीय अस्थैर्य, विरोधाभासा तीव्र आणि कठोरता विरोध, दिससाजणी विषयवळ जाणारे सामाजिक वातावरण याची किनार होती, खेरील बदलापुन्ये बालिका जाणारे प्रकरण, हजरती शिवाजी महाराजांचा पुढळा कोळखणे, मराठा आंदोलनाने वातावरण गडबड होणे अदी महाराजेढीली होती. खोके सरकार, गदार, आमदार अपात्रतेच्या मुद्द्या काळातलेही पाठीमागे होताच. तशाचल लोकसभा निवडणुकीमध्य पुढला जेजमत ताल्या नलेल्या भाषणाला राज्यातल जनेने नाकारण्याचे विहीही ठावला वाढणारे होते. मात्र अशा गावगावसत अस्थैर्यही महायुतीने संयमाने आणि नेटक्या नियोजनानिरी परिस्थिती सावरली आणि नलेयांपासून संपादक्यां काळकर्यांपुढी सगळ्यांचीच प्रयत्नपूर्वक जनमताला किल असल्याकडे वळणवाता यश संपादित केले.

પોષકત્વાળુ, હા જાતને પેલેલાં એક નિર્પણ અસતા તો યાચે અંકેક અન્યર્થાં નિષતાત. યા કાઠાસં સર્પૂં દેશોને યોગી આદિત્વપાયા યાંચા 'બેલો' તો તો કર્યો તસેલ પતાપાખા નરંદ્ર મોશીએ એકે એ તો સ્પેકે 'ના ના ના' કરેલો. મેસારાદ્ર પીતી મહારાજા નિઠાગુપ્તકીતો તો લલેશ્વરી ઠલેલા કિસત આહે. યા યામુલેલ મહારાદ્ર વિધાનસભા નિવડુગીત્યા નિલાલેલ કલ મહાજપાચા નેતુત્વાશ્ચાલીત ઇન્ડીએ આપાહીચે વાલ્ક દર્શવત અસળે સ્વામાવિક આહે. મેસારાદ્રપીતી ૨૮૮ જાગમયે મહાજપાચા મેસારૂતી આપાહીલા ૨૨૬ હુન-અધિક જાગમયે મહારજો જનવોલો બદતના કલ સ્પદ કરપાએ આહે. દુસરકીલે ઉત્તર પ્રદેશમયે નહ વિધાનસભા જાગાંસાટી શાલેલ્યા પોટનિવડુગીતીત આપાહીલા સાત જાગા મિલ્કલ્યા આહે. યા વિષયપે પ્રમુત કરાણ ધુવીકરણ નિજાલેલો માનેલે જાત આહે. અર્થાત્ જાતેલે વિલેપેળે હોત રાજાણ આહે.

लोकसभा निवडणुकीत महाविकास आघाडीच्या विजयानंतर भाजप सरकारला लोकसभा निवडणुकीत महाराष्ट्रात महाविकास आघाडीला ४८ पैकी ३१, तर महायुतीला १७ जागा मिळाल्या. यानंतर भाजप आणि सत्तेला आपली रणनीती बदलली. अत्यंत सावधगिरीने योगी आणि मोदींनी बाजीजी सत्तेला. २०१९ मध्ये झालेल्या विधानसभा निवडणुकीचे आकडे बघितले तर भाजपला १०५ जागा मिळाल्या होत्या. दुसरीकडे, शिवसेनेने (अविभाजित तत्त्व शिवसेने) ५६ जागा, राष्ट्रवादी काँग्रेसला (अविभाजित राष्ट्रवादी) ५४ जागा आणि काँग्रेसला ४४ जागा मिळाल्या होत्या. यानंतर शिवसेना, राष्ट्रवादी काँग्रेस आणि काँग्रेसने मिळून सरकार स्थापने केले. मात्र, ही आघाडी जास्त काळ टिकली आणि काँग्रेसने मिळून सरकार स्थापने केले. मात्र, ही आघाडी जास्त काळ टिकली सरकार चालू नकोही नाही. जून २०२२ मध्ये शिवसेनेतील अंतर्गत वादामुळे सत्तेला एकनाथ शिंदे वेगळे झाले. अजित पवार यांनी राष्ट्रवादी तत्त्व एक गट सोबत आणला. यानंतर ते एकनाथ शिंदे यांच्या भाजप आणि शिवसेना सरकारमध्ये सत्तेला समील झाले आणि उपमुख्यमंत्री झाले. राष्ट्रवादीच्या मतदारांना महायुतीला वेळोवेळी वळवण्यात या घटकांनी महत्वाची भूमिका बजावली. त्याच वेळी शिवसेनेच्या मतदारांना महायुतीशी जोडण्यातही शिंदे यांना यश आले. ताच्या निकालाने सत्तेला भाजप-राष्ट्रवादी तत्त्व फॅक्टर आणि बेरोजगारीमुळे मुद्दा महाविकास आघाडीच्या फायद्याचा राहिला नसल्याचे स्पष्ट केले आहे किंबहुना मतांच्या धुकितपणामुळे हे मुद्दे मागे पडले, असेही आणखी स्पष्ट झाले. त्याच वेळी महाराष्ट्रात बळकट झालेल्या हिंदुत्वासारखा मुद्दा महायुतीने समोर आणला. महायुतीला अथेक्षप्रमाणे योगी आणि मोदींच्या घोषणांची मोठी मदत मिळाली. हरणामागधे योगी आदित्यनाथ यांनी ही घोषणाबाजी केली आणि हिंदुत्वाचा भाजपचा विजय झाला. मात्र, भाजपने योगींचे 'बंदो ते कटौत' असे बंदन महाराष्ट्रात लावले तेव्हा त्या प्रतिक्रिया उमटल्या, कारण उत्तर प्रदेश किंवा

यतो धर्मस्ततो जयः

हिकामवून घेणे आणि सत्ताचा झेंडा फडकावून आपल्या आपल्या सत्ताकांक्षा भागविणे एवढेच आपण साधते असलेल्यांनी निवडणुकीस साधन मानते आणि त्या या युद्धासाठी एकमेकां शस्त्रे पंजरीत, एखादा त्याच अर्थ आहे. ज्याप्रमाणे समोर भीष्माचार्यासारखी सत्याची बाढ असलेल्या योद्धा समोर नव्हता, तेव्हा विवेकानंद सत्याचा या बाजूला कोणी शिखंडीही नव्हता, हे या निवडणुकीचे महत्त्वाभासातलं सत्य या कथाप्रसंगानुसार गळेपण म्हणावे लागेल. धर्मयुद्धाच्या निर्वाणीच्या लढ्यात महायुतीच्या बाजूने उभ्या ठाकलेल्या तमाम मतदाररूपी जनतेने धर्मरक्षाच्या हाकेची गरज ओळखून त्यास सत्ता दिली आणि साहजिक असलेला पराभव महाविकास आघाडी या बेगडी न्यायने एकत्र आलेल्या सत्ताकांक्षांच्या पदरात पाडला. एखादा या निकालाचा स्पष्ट अर्थ आहे.

[illegible]

निश्चयानस आते होते. अकरीकडे कस्तावादाने जाण्याचा पाठीवर अनेक देशांत चिखते आणि सामाजिक अस्मृतिविरुद्ध वादले द्याल्ले असताना, आज शक्तींना निघण्याची घालण्यास साह्यभूत रूढ शक्तीत अशा कोणत्याही प्रकारास वा प्रयत्नास रोखणे हा धर्मयुद्धाहून वेगळा प्रकार नाही. कारण येथे संस्कृती नव्हे, तर पर मानवी हक्कांचा आणि सामाजिक सुरक्षितेचा मुद्दा महत्त्वाचा उरतो. अशा प्रकारे कोण विशिष्ट मानिसासकट स्वतःपणी घालणे किंवा डोकें वर काढण्याकरिता साह्यभूत ठरेल अशी कोणतीही कृती करणे अयोग्य असून, सामाजिक पाठिंब्याच्या जोखार वी रोखणे गरजेचे जाईल, तेव्हा त्याही हाक देणे हेही गरजेचे असते. लोकभ्रमा निवडणुकीतून डोक्यावू पाहण्याचा वा प्रवृत्तीचा प्रसंग कोण आणि तिला कोल देऊन भविष्यातल्या साह्याचा शंका पुसण्याचा प्रयत्न केला, असाही या कौलाचा अर्थ मानता येईल. म्हणूनच, आज महायुद्धाच्या पार्श्वभूमीत जन्मलेले टाकलेली विषयाची माळ हणवणे धर्मयुद्धातील धर्माच्या बाजूने झालेल्या विषय आहे आणि ये धमिव रक्षण करतात, त्यांच्या रक्षणासाठी धर्मयुद्धाला सज्ज असतो, याची वाही देणारे आहे. राजकीययुद्धत्वा आणि लोकशाही संकेतानुसार समाजाची धार्मिक आधारवर विभागणी करणे योग्य नाही, हे बरोबरच आहे. पण या धर्मयुद्धाने प्रत्येकास आपल्या धर्मावरील संघटके निराकरण करण्याचा हा धर्मयुद्धात ठेवण्याचा विरवास दिला, त्याचप्रमाणे निष्कलं जरूरू काढता येईल. या अबाधित महायुद्धाच्या विषय झाल्याने कोणा कोण विशिष्ट धमिव राज्य महाराष्ट्रात येणार व अन्य धर्मांच्या अस्तित्वावर प्रश्न उत्पन्न आहे मुळीत नाही, हेदेखील सर्वनाम माहित आहे. त्याचप्रमाणे कोणत्याही धर्माच्या समाघातघटकास आपले धार्मिक स्वातंत्र्य सांभाळण्याचा अबाधित हक्क आहे आणि त्यावर कधीही कोणत्याही धर्माधन अतिक्रमण केलेले नाही. तसे करण्याचे जागरिक प्रयत्न येथेपर्यंत पोहोचले नयेत यासाठी खबरदारी घेण्याची गरज मात्र या निमित्ताने समाजास पटली आहे. त्याचप्रमाणे समाघात एकादरता, हे स्पष्ट झाले आहे.

भाजपाप्रणीत महायुतीच्या निकालाचे आता अनेक अंगांनी विश्लेषण सुरू होईल. त्यामध्ये अनेक खऱ्याखोट्या कहाण्याही रंगवून समोर आणल्या जातील. पैशाच्या जोरावर मते मिळविल्याचा आरोप आताही होऊ लागला आहे. पण हे

जोर का झटका...

हरयाण्यप्रामाणे महाराष्ट्रामध्ये हिंदुत्व प्रचलित नाही. पण, जगात समोर आल्यानंतर महाराष्ट्राच्या राजकारणातील धुवीकरणाचे पर्व सूत्र झाल्याचे आपण पाहू आहो. लोकभक्ता निवडणुकीतील काँग्रेसने संविधान बचावोचारा नारा दिला होता. ती घोषणा विरोधित. उतर प्रदेशमधील लोकभक्ता मोघरासंघामध्ये कामी आली. मात्र महाराष्ट्राच्या विधानसभेतील निवडणुकीच्या घडणुकांचा शून्य परिणाम राज्याघरायता मिळाला. खेडोजे मराठा आरक्षणानुवारी काँग्रेस बाजी मारू न घ्याव्यात असे विद्वेसात आहे. स्वतंत्र मल्लुखा आणि लढात घेणेपणजो मराठा आरक्षणजो महाराष्ट्र निवडणुकीतील राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाची मोलायत मदत झाली आहे. हरयाण्यप्रामाणे येथेही राधेचे लोक भाजपच्या प्रचारासाठी सक्रिय होते. लोकभक्ता, लोकभक्ता निवडणुकी उतर प्रदेशामध्ये भाजपच्या खराब कामगिरीचे कारण जसपर्यंत कामी पडले, तसामात्रापर्यंत काळकर्ते न पोहोचले हे मानले जात होते. मात्र ही वृक सुधारत महाराष्ट्र संघ कार्यकर्ते प्रचारात उतरले. लोकभक्ता स्वयंसेवकांनी भाजपच्या मग आपली श्रम ठकवें ताकद लावली होती. भाजपलाच मत द्या, असा त्यांचा येथे प्रचार मला तरी प्रत्यक्षपणे आढळतयसुणे त्यांनी आपल्याच विचारांच्या भाजपला मोठे बळ देण्यासाठी प्रयत्न केले. त्यामुळेच यंदा गलतोवारी, प्रत्येक वॉर्डमध्ये संघाची ताकद दिसली. त्यामुळेच भाजपकडेच पुरेसे पारडे मोठ्या प्रमाणात झुकले.

लोकसा निवडणुकीचीये मुस्तिमाची एकगुडा मते उद्भव ठाकरेच्या पारखडात पडली. मात्र आताच्या निवडणुकीत त्याच्या परिणामांची जाण करून घ्यायला महापुती लायली उरली. लोकसा निवडणुकीतच गंगालादेरामचे उद्भवलेल्या घटना जननेने उघड्या डोळ्यांनी पहिल्या. जणू त्याला प्रतिक्रिया म्हणूनच समित्यालीत एक अवैध मशीद पाडणुयासाठी तितधा सप्तक हिंदू पारखण एककटलीत दिसला. म्हणजेच पाडणुयात, तयत, भाषेच्या नावाने आपले आवेगवेगडे राहिलो तर आपल्यावर अतिक्रमण होईलत, मते जनतेला पडलेले दिसते. एक राहिलो तर आपल्याकडे कोणी वाकड्या नजरेने पाहू लागण्यात नाही, कोणी हल्ला करणार नाही हा विचार स्वीकारण्याचीही जननेने आताच्या निवडलीतद्वारे सुचित केले आहे. एकीचा हाच मुद्दा महाराष्ट्रात, विशेषतः ग्रामीण भागात वारकरी संप्रदायाची लोकचल घरात. त्यांची छोट्या छोट्या पारखणस पडून, आली ५०-१०० तोलुंच्या सभा घेत हा विचार पोहोचवण्याचे प्रयत्न केले जायते. खाद्या देवळात, आवारात पार पडलेल्या आस छोट्या सभांची संख्या ६० ते ७० हजारांच्या जातिली. त्याचाही परिणाम ताच्या निवडणुकीत प्रभावीपणे दिसून पते आहे.

[illegible][illegible]
रविवारची पत्रे

ध्वज विजयाचा उंच धरा रे

रक्षणकारिता जनतेने महाराष्ट्राचे लोकसभेच्या निवडणुकां झालेला परभावभाषा प्रतिशोध महाराष्ट्राच्या जनतेने गांधीसभेच्या निवडणुकीत घेतला आहे. राष्ट्रविरोधी शक्ती महाराष्ट्रात विधानयासारी मर्यामानां छत्राती शिवरायांच्या भाषा वळजाच्या रक्षणकारिता, राष्ट्रपंथ संघर्ष शक्तीनी देव, देश आणिय धर्म्याच्या विचारार्था विजयकारिता अथक परिश्रम घेतले. हा विजय छत्राती शिवरायांच्या मारव्यांच्या आहे. संविधाना बचावा अग्रपंथार करणाऱ्यांना जनतेने उतर दिले असून संविधानिक मागाने लोकशाही माध्यामातून महाराष्ट्राला प्रातिपथ्यार घेऊन जाणाऱ्या समरसतेच्या विचारार्था विजय आहे.

भारताच्या विकाससाठी महाराष्ट्रचे योगदान अतिशय महत्त्वपूर्ण आहे. विश्वामध्ये देशाच्या विकासास नेतृत्वासाठी महाराष्ट्राची जनता उत्ती आहोहे हे त्यामधेसमेष्या कणजणने सिद्ध केले आहे. ज्येष्ठ्यांच्या आरोग्याची काळजी घेणारे, त्यांच्या तीर्थाटनाची जबाबदारी घेणारे, महाराष्ट्राच्या लाडक्या बाहीणीला आर्थिक मदत करणारे, घुसकांना रोगांरसांसाठी प्रकृत्य उभारणारे, राष्ट्रीय विचारंना मासमाना करणाऱ्यांय घडय झाला. महाराष्ट्रातील जिहादी मनुषुब्यांना महाराष्ट्राच्या जनतेने धडय शिकवला. अफजलत, औरंगझ्या कबरीर फुरते उडळण्याच्या जमातीला पारमव झाला. छत्रपती शिवरायांच्या हिंदी स्वराज्यात प्राप्ती करणया महाराष्ट्राच्या महाविजय झाला. विजयाच्या धडय उठ रुफन आनंदोत्सव साजरा केल्या!

अमोल तपासे/नागपूर

शाब्बास रे पट्टे

अखेर महाराष्ट्र लवधनामना नवसुवर्णाका निकाल जहार जायत व त्यांत महासुलताना प्रहस बहमत मिळाले. महासुलतान्या हा विजयाने हिंदू समाजाचा अडंगदडणीत धाडला. राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाच्या स्थापना प. पू. डॉ. हनुमंतगोवंदांनी हिंदूच्या संघटनाशी, हिंदूंच्या विचारांशीही, हक्काशीही नागपुरात केली. त्या संघटनाला लवकरच शंभर वर्ष पूर्ण होत आहे व हा आनंदोत्सव साजरा करतांना राज्यात हिंदू विचारांचे सकयल कार्यरत असणे हा एक योग्यायोग्य म्हणवा लागेल. महासुलतान्या हा विजय महाराष्ट्राच्या व देशाला वेगळी कलाटणी देणारा असून महाराष्ट्र हे देशातील एक अप्रसरर राज्य म्हणून पुढे येईल यात शंका नाही. या विजयासाठी भाजपचे सर्व शीर्षस्थ नेते, पदाधिकारी व कार्यकर्तेच मनःपूर्वक अभिनेदन.

या निवेदकाद्वय महामुनी विरोधकांचे लक्ष्य होताने परतु त्यात महाविकासा आघाडीचे मुख्य लक्ष्य हे भाजपचे चाण्णाढ देवेंद्र फडणवीस हेच होते. महाविकासा आघाडीच्या प्रत्येक नेत्याने मनोज जरांगेसह देवेंद्र फडणवीसांवर वैयक्तिक व जातीय विखारी टीका केली. प्रत्येक पक्षावर फडणवीस देवेंद्र फडणवीसचे नाव न घेता पूर्ण लक्ष्य शकली नाही. परंतु त्यांना न डागमगात पूर्णपणे महाराष्ट्र पिऊन काढला व विरोधकांना त्यांची जगागा विरोधी पक्ष म्हणूनच राहिली हे दाखवून दिले. म्हणूनच म्हणावेसे वाटते शाब्बास रे पड्डे, शाब्बास देवेंद्रजी.

शशिकांत दंडे/नागपूर

नांदेडात महायुतीचा विजय !

तभा वृत्तसेवा**नांदेड,दि. २३ नोव्हेंबर**

काँग्रेसचा बालेकिल्ला म्हणून ओळख असलेल्या नांदेड जिल्ह्यात भाजपा शिवसेना महायुतीने जोरदार मुसंडी मारली असून नांदेड जिल्ह्यातील नऊ विधानसभेत महायुतीचा उमेदवार विजयी झाला आहे तर लोकसभा पोटनिवडणुकीत देखील भाजपा-महायुतीने बाजी मारली असल्याने नांदेड जिल्हा आता महायुतीचा गड बनला आहे.

लोकसभा पोटनिवडणूक व विधानसभेची मतमोजणी आज स्वामी रामानंद तीर्थ मराठावाडा विद्यापीठ व लोहा, किनवट, हदगाव आदी ठिकाणी पार पडली. दुपारी पाच वाजेपर्यंत जवळपास सर्वच निकाल हाती आले. यात नांदेड लोकसभा पोटनिवडणुकीत रवींद्र चव्हाण यांचा पराभव करत डॉ. संतुक हंबडे यांनी दणदणीत विजय मिळवला. तर मुखेड मतदार संघात भाजपा महायुतीचे आ. डॉ. तुषार राठोड, देगलूर आ. जितेश अंतापूरकर, भोकर श्रीजया चव्हाण, किनवट भीमराव केराम लोहा प्रताप पाटील चिखलीकर, नायगाव राजेश पवार, हदगाव बाबुराव कदम, नांदेड उत्तर बालाजी कल्याणकर तर नांदेड दक्षिण मधून आनंद बोंढारकर हे काठावर विजयी झाले. केवळ ६०० मतांनी बोंढारकर विजयी झाले. नांदेड लोकसभेच्या मतमोजणीत सुरुवातीपासूनच डॉ. संतुक हंबडे आघाडीवर होते. शेवटच्या

फेरीपर्यंत त्यांनी आघाडी कायम ठेवली. त्याचबरोबर मुखेड मधून डॉ. तुषार राठोड, नायगाव मधून राजेश पवार, हदगाव मधून बाबुराव कदम तर नांदेड उत्तर मधून बालाज

मात्र भीमराव केराम यांनी तर नांदेड दक्षिण विधानसभा मतदारसंघात काँग्रेसचे मोहन हंबडे हे सुरुवातीपासून आघाडीवर होते परंतु आनंद बोंढारकर यांनी आघाडी घेत केवळ ६००

कल्याणकर हे पहिल्या फेरीपासून आघाडीवर होते. किनवट मतदार संघात राष्ट्रवादी शरद पवार गटाचे प्रदीप नाईक हे १५ ते १६ व्या फेरी पर्यंत आघाडीवर गेले होते परंतु त्यानंतर

मतांनी निसटता विजय मिळवला. दरम्यान काँग्रेसने आरोप केल्यानंतर नांदेड दक्षिण व नांदेड लोकसभा मतदानाची पुनर्मतमोजणी वृत्त लिहीपर्यंत सुरू होती.

तरुण भारतचा अंदाज ठरला खरा

मतमोजणीपूर्वीच दैनिक तरुण भारतने नांदेड जिल्ह्यातील लोकसभा व विधानसभांतील संभाव्य विजेत्या उमेदवाराबाबत वृत्त प्रकाशित केले होते. हदगाव विधानसभा व नांदेड दक्षिण विधानसभेचा अपवाद वगळता अन्य लोकसभा पोटनिवडणूक व विधानसभेत निवडून येणाऱ्या उमेदवाराचा तरुण भारतचा अंदाज तंतोतंत खरा ठरला आहे.

लाडक्या मुस्लिम बहिणींनी**दिली महायुतीला साथ**

नांदेड उत्तर आणि दक्षिण मतदारसंघात काँग्रेसकडून अब्दुल सत्तार तर वंचित बहुजन आघाडी करून फारूख अहेमद हे मुस्लिम उमेदवार निवडणुकीच्या रिंगणात उभे होते. मुस्लिम मतदारांची संख्या पाहता यावेळी नांदेड दक्षिणमधून फारूख अहेमद तर उत्तर मधून अब्दुल सत्तार निवडून येतील अशी शक्यता होती. परंतु लाडक्या मुस्लिम महिलांनी यावेळी महायुतीलाच साथ दिल्याचे निदर्शनास आले . मतमोजणी प्रक्रियेच्या शेवटच्या दिवसापर्यंत विजयाची

चर्चा असलेल्या या दोन्ही उमेदवारांना मात्र पराभव स्वीकारावा लागला.

ऐतिहासिक विजय: खा. अशोक चव्हाण

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह, भाजपचे राष्ट्रीय अध्यक्ष जे.पी. नड्डा यांचे मार्गदर्शन केले. तसेच उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, भाजपाचे प्रदेशाध्यक्ष चंद्रशेखर बावनकुळे यांचे नेतृत्व, भाजपचे निवडणूक प्रभारी भूपेंद्र यादव व अश्विनी वैष्णव यांचे नियोजन होते. तसेच असंख्य कार्यकर्त्यांची मेहनत आणि लोकांचे आशीर्वाद यातून महायुतीचा महाविजय साकारला. महायुती सरकारने केलेली कामे, लाडकी बहिण, युवा कार्यप्रशिक्षण, शेतकरी मोफत वीज सारख्या योजनांना लोकांचे पाठबळ मिळाल्याने हा विजय झाला, अशी प्रतिक्रिया भाजप खा.

अशोक चव्हाण यांनी दिली. शहरातील भाजप युवक कार्यकर्त्यांनी डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या फालकास

श्रीलंकेच्या शिक्षणमंत्र्यांनी केला रमिंदर कौर मोदी यांचा सन्मान

तभा वृत्तसेवा**नांदेड,दि. २३ नोव्हेंबर**

भारतातील प्रतिष्ठित

शिक्षणतज्ञ रमिंदर कौर

मोदी यांना नुकतेच

श्रीलंकेच्या शिक्षण

मंत्रालयाने विद्यार्थी

गुणवत्ता मंडळ २०२४ च्या राष्ट्रीय

अधिवेशनात प्रमुख वके म्हणून

आमंत्रित केले होते. या प्रतिष्ठित

संवीरोएसई प्रचार्या आणि

कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट शिक्षणातील

उत्कृष्टतेला प्रोत्साहन देणे आणि

संस्कृतीला प्रोत्साहन देणे हा आहे.

श्रीलंकेच्या शिक्षण मंत्रालयाने

शिक्षक प्रशिक्षक म्हणून वीस

वर्षांपेक्षा जास्त अनुभव असलेल्या

रमिंदर कौर मोदी यांनी आपले ज्ञान

आणि कौशल्य या अधिवेशनात

मांडले. त्यांच्या संबोधनात

विद्यार्थ्यांचे शिक्षण परिणाम

वाढवण्यासाठी गंभीर विचारांना

प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि

आवश्यक जीवन कौशल्ये विकसित

करण्यासाठी नाविन्यपूर्ण धोरणांवर

लक्ष केंद्रित केले.

श्रीलंकेच्या सबरागमुवा

प्रांताच्या राज्यपाल श्रीमती चंपा

जानकी राजरत्ने यांनी रमिंदर कौर

मोदी यांचा शैक्षणिक क्षेत्रातील

उल्लेखनीय योगदानाबद्दल गौरव

केला. ही ओळख म्हणजे शैक्षणिक

गुणवत्ता सुधारण्यासाठी आणि

विद्यार्थ्यांना त्यांच्या पूर्ण क्षमतेपर्यंत पोहोचण्यासाठी त्यांच्या अथक प्रयत्नांचा दाखला आहे. दि. ५ नोव्हेंबर ते ७ नोव्हेंबर दरम्यान त्यांच्या भेटीचा एक भाग म्हणून रमिंदर कौर मोदी यांनी श्रीलंकेतील विविध सरकारी शाळांमधील शिक्षकांसाठी प्रशिक्षण सत्रेही घेतली. या परस्परसंवादी सत्रांमध्ये प्रभावी अध्यापन पद्धती, वर्ग व्यवस्थापन आणि विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन तंत्र यावर लक्ष केंद्रित केले गेले. अधिक आकर्षक आणि सर्वसमावेशक शिक्षण वातावरण तयार करण्यासाठी शिक्षकांना आवश्यक जीवन कौशल्ये आणि ज्ञाने सुसज्ज करणे हे प्रशिक्षणाचे उद्दिष्ट आहे.

रमिंदर कौर मोदी यांचा श्रीलंका दौरा हा देशाच्या शिक्षण व्यवस्थेत सुधारणा करण्याच्या प्रयत्नांमध्ये एक महत्त्वाचा टप्पा ठरला. त्यांच्या कौशल्य आणि अंतर्दृष्टीने शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांच्या वाढीसाठी आणि विकासासाठी हातभार लावला आहे.

संक्षिप्त वृत्त

इस्लापूर येथे अखंड हरिनाम

सप्ताह सोहळ्यास सुरुवात

इस्लापूर-इस्लापूर येथे ग्रंथ राज ज्ञानेश्वरी परायण व हरिनाम सप्ताह सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले असून, या सप्ताह सोहळ्याची सुरुवात २२ शुक्रवार पासून झाली आहे २९ शुक्रवारला या भक्तीमय सोहळ्याची सांगता होणार आहे. २२ शुक्रवार पासून प्रारंभ झाला असलेल्या सप्ताह सोहळ्यात सकाळी ४ ते ६ काकडा भजन, ६ ते ९ ज्ञानेश्वरी परायण, सकाळी १० ते ११ गाथा भजन, दुपारी १ ते ५ संगीतमय भागवत कथा हभप. जगदिशानंदजी महाराज शास्त्री आळंदी देवाची हे सादर करणार आहेत. तर ज्ञानेश्वरी व्यासपीठ हभप ज्ञानेश्वर महाराज बोरगाडीकर हे सांभाळणार आहेत. तर कलशपुजन योगेश आनंदराव पाटील यांच्या हस्ते संपन्न होणार आहे. रात्री ८ ते १० या वेळेत हरी किर्तन सादर होणार असून, या मध्ये शुक्रवारी हभप बालकिर्तनकार ओम महाराज आळंदी, शनिवार हभप प्रविण महाराज आळंदीकर, रविवार हभप राम महाराज पांगरेकर महाराज मुंबई, सोमवार हभप साध्वी महंत मुकाईनाथ माऊली टाकराळेकर, मंगळवार हभप माऊली महाराज पुंगळकर धामनगावकर, बुधवार हभप पंजाब महाराज चालगाणीकर, गुरुवार हभप तुकाराम महाराज पारधे हे आदी किर्तन रूपी सेवा देणार असून पारधे महाराज शुक्रवार ला काल्याचे कीर्तन सादर करणार असून, दीपोत्सव व काल्याचे कीर्तन व महाप्रसादाने या भक्तीमय सोहळ्याची सांगता होणार आहे. या अश्या भव्यदिव्य भक्तीमय सोहळ्याचा पंचक्रोशीतील भाविक भक्तांनी लाभ घ्यावा, असे अवाहन समस्त इस्लापूर गाव वासीयांकडून करण्यात आले आहे.

नांदेड-भोकर विधानसभा मतदारसंघातून एव्होहेकेट श्रीजया चव्हाण यांनी दणदणीत विजय मिळविला त्यावेळी त्यांचे अभिनंदन करताना भाजपचे प्रवक्ते संतोष पांडांगळे

सोमवारपासून रंगणार हौशी मराठी राज्य नाट्य स्पर्धा

नांदेडसह परभणीतील कलावंतांचा राहणार सहभाग

तभा वृत्तसेवा**नांदेड,दि. २३ नोव्हेंबर**

महाराष्ट्र शासनाच्या सांस्कृतिक कार्य संचालनालयामार्फत आयोजित ६३ वी हौशी राज्य नाट्य स्पर्धा नांदेड येथील कुसुम सभागृहात सोमवार ता.२५ नोव्हेंबरपासून ते ६ डिसेंबर दरम्यान सायंकाळी सात वाजता नाट्यप्रयोग सादर केले जाणार आहेत. सांस्कृतिक कार्य विभागाने अपर मुख्य सचिव विकास खारगे यांच्या मार्गदर्शनाखाली ही स्पर्धा होत असल्याचे सांस्कृतिक कार्य संचालक विभाषिन चवरे यांनी नमूद केले, नांदेड केंद्रावर एकूण १३ संघ सहभागी होणार आहेत. नांदेड शहरासह परभणी जिल्ह्यातील विविध संघांचे प्रयोग या केंद्रावर सादर होतील.

सोमवारी ता. २५ शुभशुभा सोशल फाउंडेशन, परभणीच्या वतीने विनोद डावरे लिखित आणि दिग्दर्शित शाण्वित सेवा नाटकाने स्पर्धेला सुरुवात होईल. त्यानंतर मंगळवारी ता. २६

स्वप्नरंग सांस्कृतिक संस्था, नांदेडच्या वतीने इरफान मुजावर लिखित आणि दिनेश कवडे दिग्दर्शित व्हाईट पेपर सादर होईल. बुधवारी ता.२७ सांस्कृतिक मंच, नांदेडचे पुन्हा एकदा (लेखक: सुहास देशपांडे, दिग्दर्शक: रवी शामराज) सादर होणार आहे. गुरुवारी ता.२८ संकल्प प्रतिष्ठान, नांदेडचे मोटिव्हेशन स्पीकर (लेखक-दिग्दर्शक: संकल्प सूर्यवंशी) तर शुक्रवारी ता.२९ राजीव गांधी युवा फोरम, परभणीचे गंगत असते नाट्यांची (लेखक: रवी झिंगरे, दिग्दर्शक: विजय करभाकर) सादर होईल. शनिवारी ता. ३० मुकाई प्रतिष्ठान, देगलूरचे ती रात्र हा दिवस (लेखक: सुहास देशपांडे, दिग्दर्शक: राजेश देगलूरकर) सादर होतील. रविवारी ता. १ डिसेंबर दुपारी १२ वाजता जागृती सामाजिक प्रतिष्ठान, नांदेडचे मी लाडकी मैना तुमची (लेखक: द. मा. मिरासदार, दिग्दर्शक: सत्यपाल नरवाडे) व

संध्याकाळी ७ वाजता क्रांती हुतात्मा चारित्रिबल ट्रस्ट, परभणीचे सहज सुचलं म्हणून (लेखक: रविशंकर झिंगरे, दिग्दर्शक: मनीषा उमरीकर) सादर होणार आहेत. सोमवारी ता. २ गोपाला फाउंडेशन, परभणीचे सेल्फी (लेखिका: शिल्पा नवलकर, दिग्दर्शिका: स्नेहल पुराणिक), मंगळवारी ता. ३ तन्मय ग्रुप, नांदेडचे वसुधैव कुटुंबकम् (लेखक-दिग्दर्शक: नाथा चितळे), बुधवारी ता. ४ बालगंधर्व सांस्कृतिक कला क्रीडा व युवक मंडळ, परभणीचे विक्रमाचा घातांक '३' (लेखक: रविशंकर झिंगरे, दिग्दर्शक: अतुल साळवे), गुरुवारी ता. ५ आंबेडकरवादी मंच, नांदेडचे गांधी आंबेडकर (लेखक: प्रेसुधैव कुटुंबकम्, दिग्दर्शक: राहुल जोधळे), तर शुक्रवारी ता. ६ अखिल भारतीय मराठी नाट्य परिषद, नांदेडचे वेर्लीच्या गाठी (लेखिका: मेधा मराठी, दिग्दर्शक: गोविंद जोशी) यांचे प्रयोग सादर होणार आहेत.

राजेश पवार यांनी विकासाचा मुद्दा घेवून जनतेसमोर गेल्याने नायगाव मतदार संघातील जनता राजेश पवार यांच्या विरोधकाला न जुमानता मतदारांनी पुन्हा एकदा राजेश पवार यांचा प्रचंड मतांनी विजयी करून महाविकास आघाडी व अंतर्गत विरोधी नेताचा सुपुंडा साप केला आणी महायुतीला प्रचंड मतानी विजयी केल्या बदल राजेश पवार यांनी नायगाव मतदार संघातील जनतेचे जाहीर आभार मानले आहे.

महाराष्ट्रात राज्य सकार महायुतीचे की महाविकास आघाडीचे हे जनतेसह उमेदवारात धाकधुक होती. पण आज पर्यंत च्या निवडणूक ही महायुतीला जनतेने कौल देवून इतिहासीक ठरली आहे जनतेने महायुतीला मतदान रूपी प्रेमाचा वर्षाव केला. त्याच प्रमाणे नायगाव मतदार संघातील लाडकी बहीन, लाडका भाऊ, महायुतीच्या काळात अडीच वर्षांच्या काळात जे नायगाव मतदार संघात विकास जनतेवर विश्वास ठेवून ही निवडणूक लढविली आहे त्यामुळे मला धर्माबाद

तभा वृत्तसेवा**उमरी,दि. २३ नोव्हेंबर**

नायगाव मतदार संघातून आमदार राजेश पवार यांनी विकासाचा मुद्दा घेवून जनतेसमोर गेल्याने नायगाव मतदार संघातील जनता राजेश पवार यांच्या विरोधकाला न जुमानता मतदारांनी पुन्हा एकदा राजेश पवार यांचा प्रचंड मतांनी विजयी करून महाविकास आघाडी व अंतर्गत विरोधी नेताचा सुपुंडा साप केला आणी महायुतीला प्रचंड मतानी विजयी केल्या बदल राजेश पवार यांनी नायगाव मतदार संघातील जनतेचे जाहीर आभार मानले आहे.

महाराष्ट्रात राज्य सकार महायुतीचे की महाविकास आघाडीचे हे जनतेसह उमेदवारात धाकधुक होती. पण आज पर्यंत च्या निवडणूक ही महायुतीला जनतेने कौल देवून इतिहासीक ठरली आहे जनतेने महायुतीला मतदान रूपी प्रेमाचा वर्षाव केला. त्याच प्रमाणे नायगाव मतदार संघातील लाडकी बहीन, लाडका भाऊ, महायुतीच्या काळात अडीच वर्षांच्या काळात जे नायगाव मतदार संघात विकास जनतेवर विश्वास ठेवून ही निवडणूक लढविली आहे त्यामुळे मला धर्माबाद

माझ्या विरोद्धात नायगाव मतदार संघात खोक्याची अपेक्षा करून जे विरोध मला या निवडणुकीत केला त्याना जनतेने धडा दिला तो इतिहासीक क्षण असुन हा विजय माझा नसून नायगाव मतदार संघातील जनतेचा आहे असे ही आमदार राजेश पवार यांनी म्हटले आहे. मतदार संघातील विविध पक्ष कार्यकर्ते माझ्या विरोद्धात गेली होती पण पंचवर्षीक निवडणुकीचा अनुभव असल्याने आमदार म्हणून कार्यकर्ते आणि जनतेचा मला अनुभव आल्यामुळे विरोधकाला न जुमानता काळात जे नायगाव मतदार संघात विकासा जनतेवर विश्वास ठेवून ही निवडणूक लढविली आहे त्यामुळे मला धर्माबाद

नायगाव मतदार संघातील मतदारजनता आ राजेश पवार यांना भेटण्यासाठी अलोट गर्दी करून अभिभेदनाचा वर्षाव केरीत आहेत . आ राजेश पवार यांचा विजय असत्याच्या विरोद्धात सत्याचा विजय झाला असे मतदार संघात धुमधड्याक्यात बोलले जाते आहे. आ. राजेश पवार आणि त्यांची पत्नी पुनमताई पवार जे राजकीय डाव टाकीत विकास कामे केले राजकारण केले ते उग न्हव माय काल जे राजकीय केली एक आमदार एक कामदार म्हणून निवडूकीच्या तोंडावर वळगना केली त्यांना राजकीय चपराक या विधान सभेच्या विजया नंतर बसली आहे. आता जे मतदान केले ते जय हो न मतदान केले ते ही जय हो म्हणून राजेश पवार तुम्ह आगे पडो हम तुम्हारे साथ है असे बोलतांना दिसून येत आहे जरागे फॅक्टर भाजप विरोधी मराठा समाज इतर मागासवर्गीय, मुस्लीम समाजे विकासावर फोक्स करीत मोठा मताधिक्याची पंस्ती आ राजेश पवार यांना दिल्याने हा विजय विकास आणि जनतेच्या संघर्षमय ठरला आहे.